

PL

PL

PL

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 5.9.2008
KOM(2008) 535 wersja ostateczna

2008/0172 (COD)

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**w sprawie maszyn do stosowania pestycydów, zmieniająca dyrektywę 2006/42/WE z
dnia 17 maja 2006 r. w sprawie maszyn**

(przedstawiony przez Komisję)

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

Podstawa i cele wniosku

W decyzji ustanawiającej szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego¹ Parlament Europejski i Rada uznały konieczność dalszego zmniejszenia wpływu pestycydów na zdrowie człowieka i na środowisko naturalne. W pierwszej kolejności cel ten dotyczy środków ochrony roślin. Dąży się do osiągnięcia bardziej zrównoważonego stosowania pestycydów, a także ograniczenia zagrożeń dla zdrowia człowieka i środowiska związanych z ich stosowaniem, zgodnie z niezbędną ochroną upraw. Podejście, które zostało przedstawione dla potrzeb realizacji tego celu, obejmowało pełne wdrożenie i odpowiednią zmianę odpowiednich ram prawnych oraz opracowanie strategii tematycznej w sprawie zrównoważonego stosowania pestycydów. Od tego czasu Komisja Europejska przyjęła strategię (zwaną dalej „strategią tematyczną”)², a także przedstawiła wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w celu skupienia się na głównych aspektach legislacyjnych związanych z jej wdrożeniem (zwaną dalej „dyrektywą ramową”)³.

Strategia tematyczna wyznacza pięć podstawowych celów:

- ograniczenie do minimum zagrożeń dla zdrowia i środowiska naturalnego wynikających ze stosowania pestycydów,
- poprawa kontroli stosowania i dystrybucji pestycydów,
- zastąpienie najbardziej niebezpiecznych pestycydów przez bezpieczniejsze środki alternatywne,
- zachęcanie do stosowania niskich dawek lub prowadzenia upraw wolnych od pestycydów,
- stworzenie przejrzystego systemu sprawozdawczości i monitorowania postępu.

W odniesieniu do pierwszego wymienionego celu, a zwłaszcza jeżeli chodzi o sprzęt do stosowania pestycydów, dyrektywa ramowa, której dotyczy wniosek, wprowadza wymóg ustanowienia przez państwa członkowskie systemu regularnej konserwacji i kontroli stosowanego sprzętu. W celu uzyskania pełnego zestawu środków legislacyjnych odnoszących się do sprzętu konieczne są jednak środki uzupełniające, ustanawiające wymogi w zakresie ochrony środowiska, które nowy sprzęt do

¹ Decyzja 1600/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2002 r. ustanawiająca szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego (Dz.U. L 242 z 10.9.2002, s. 1-15).

² COM(2006) 372 wersja ostateczna – komunikat Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – *Strategia tematyczna w sprawie zrównoważonego stosowania pestycydów*, dostępny na stronie internetowej: http://ec.europa.eu/environment/ppps/pdf/com_2006_0372.pdf

³ COM(2006) 373 wersja ostateczna – Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej ramy wspólnotowego działania na rzecz osiągnięcia zrównoważonego stosowania pestycydów, dostępny na stronie internetowej: http://ec.europa.eu/environment/ppps/pdf/com_2006_0373.pdf

⁴ Dyrektywa 2006/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie maszyn, zmieniająca dyrektywę 95/16/WE (przekształcenie) (Dz.U. L 157 z 9.6.2002, s. 24-86).

stosowania pestycydów będzie musiał spełnić przed wprowadzeniem do obrotu i oddaniem do użytku.

W strategii tematycznej, a także w preambule i uzasadnieniu do dyrektywy ramowej, której dotyczy wniosek, Komisja zobowiązała się wprowadzić niezbędne wymogi w zakresie ochrony środowiska w odniesieniu do nowego sprzętu do stosowania pestycydów w osobnym wniosku. W tym celu Komisja niniejszym przedstawia wniosek dotyczący dyrektywy zmieniającej dyrektywę 2006/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie maszyn (zwanej dalej „dyrektywą w sprawie maszyn”)⁴.

Kontekst ogólny

Odpowiednio zaprojektowane, wykonane i konserwowane maszyny do stosowania pestycydów mają istotny wpływ na ograniczenie negatywnego wpływu pestycydów na zdrowie ludzi, zwłaszcza operatorów maszyn, i na środowisko. Celem wniosku jest dopilnowanie, aby nowe maszyny do stosowania pestycydów nie stwarzały niepotrzebnego zagrożenia dla środowiska. Aby to osiągnąć, we wniosku wprowadzone zostały dodatkowe niezbędne wymogi w zakresie ochrony środowiska, które nowy sprzęt do stosowania pestycydów musi spełnić przed wprowadzeniem do obrotu lub oddaniem do użytku na terytorium Wspólnoty. Niezbędnym warunkiem wstępnym zagwarantowania wysokiego poziomu ochrony przy jednoczesnym zapewnieniu swobodnego przepływu tego rodzaju produktów we Wspólnocie jest harmonizacja wymogów dotyczących takich maszyn.

Obowiązujące przepisy w dziedzinie, której dotyczy wniosek

W dyrektywie 98/37/WE w sprawie maszyn określone zostały zasadnicze wymagania w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa, które muszą spełniać maszyny wprowadzane na rynek wspólnotowy, jeżeli mają one korzystać ze swobodnego przepływu na terytorium Wspólnoty, a także określone zostały wymagane procedury oceny zgodności z tymi wymogami. Dyrektywa 98/37/WE zostanie uchylona dyrektywą 2006/42/WE, która zacznie obowiązywać od dnia 29 grudnia 2009 r. Dyrektywa w sprawie maszyn ma zastosowanie do maszyn do stosowania pestycydów w odniesieniu do ochrony zdrowia i bezpieczeństwa użytkowników takich maszyn oraz innych osób narażonych na ryzyko wynikające z ich działania. Obecnie dyrektywa w sprawie maszyn nie obejmuje wymogów w zakresie ochrony środowiska. Kilka państw członkowskich wprowadziło jednak krajowe przepisy ustanawiające wymogi w zakresie ochrony środowiska w odniesieniu do sprzętu do stosowania pestycydów. W dziedzinie tej przyjęte zostały ponadto trzy normy europejskie.

Spójność z pozostałymi obszarami polityki i celami Unii

Wniosek jest w pełni zgodny z celami szóstego wspólnotowego programu działań w zakresie środowiska naturalnego, strategią Unii Europejskiej na rzecz zrównoważonego rozwoju, strategią lizbońską oraz strategią tematyczną w sprawie zrównoważonego stosowania pestycydów. Wniosek wnosi również wkład do innych obszarów polityki, takich jak, w szczególności, poprawa ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników i konsumentów. Wniosek jest również zgodny z porozumieniem międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa.

2. KONSULTACJE Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI ORAZ OCENA SKUTKÓW

Konsultacje z zainteresowanymi stronami

Metody konsultacji, główne sektory objęte konsultacjami i ogólny profil respondentów

Aby zapewnić wszystkim zainteresowanym stronom możliwość wniesienia wkładu w rozwój strategii tematycznej, Komisja zorganizowała szeroko zakrojone konsultacje z instytucjami europejskimi, państwami członkowskimi oraz innymi zainteresowanymi stronami. Konsultacje przeprowadzone zostały w czterech rundach z pełnym poszanowaniem minimalnych standardów konsultacji.

W lipcu 2002 r. Komisja przyjęła komunikat „W stronę strategii tematycznej w sprawie zrównoważonego stosowania pestycydów”⁵, w którym przedstawiona została lista możliwych środków zapewniających osiągnięcie szczegółowych celów strategii tematycznej. Komunikat ten został przekazany do Parlamentu Europejskiego, Rady oraz Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, a także udostępniony w internecie dla ogółu społeczeństwa. W trakcie konsultacji otrzymano ponad 150 uwag. Ponadto w listopadzie 2002 r. Komisja zorganizowała konferencję z udziałem zainteresowanych stron, w której udział wzięło ponad 200 przedstawicieli wszystkich zainteresowanych grup, takich jak sektor pestycydów, organizacje rolników, władze, organizacje konsumentów oraz organizacje ochrony środowiska.

W 2004 r. Komisja zleciła zewnętrznemu konsultantowi (BiPRO) przeprowadzenie badania na temat skutków aspektów legislacyjnych strategii tematycznej. Badanie to zostało opracowane na podstawie sondaży i wywiadów przeprowadzonych wśród państw członkowskich (odpowiedzi udzieliły 22 państwa) oraz głównych zainteresowanych stron. Prace nad badaniem wspierała grupa złożona z przedstawicieli różnych służb wszystkich zainteresowanych dyrekcji generalnych, a sprawozdanie końcowe (zwane dalej „sprawozdaniem BiPRO”)⁶ zostało opublikowane na stronie internetowej Komisji. Po zakończeniu badania swoje uwagi przekazało 28 organizacji⁷.

W dniach od 17 marca do 12 maja 2005 r. odbyły się końcowe konsultacje w ramach interaktywnego kształtowania polityki. Opierały się one na wynikach wcześniejszych konsultacji z zainteresowanymi stronami i doprowadziły do określenia podstawowych środków, które należy uwzględnić w strategii tematycznej. Do Komisji wpłynęło 1767 odpowiedzi od opinii publicznej i zainteresowanych stron.

Streszczenie odpowiedzi oraz sposób ich uwzględnienia

Szczegółowe podsumowanie procesu konsultacji oraz jego wyników można znaleźć w dokumencie roboczym służb Komisji dotyczącym oceny skutków strategii tematycznej

⁵ COM(2002) 349 dostępny na stronie internetowej: http://europa.eu.int/comm/environment/ppps/1st_step_com.htm

⁶ „Assessing economic impacts of the specific measures to be part of the Thematic Strategy on the Sustainable Use of Pesticides”, sprawozdanie końcowe, październik 2004 r., Beratungsgesellschaft für integrierte Problemlösungen (BiPRO), dostępne na stronie internetowej: http://ec.europa.eu/environment/ppps/pdf/bipro_ppp_final_report.pdf

⁷ Są one dostępne na stronie internetowej: http://ec.europa.eu/environment/ppps/2nd_step_react.htm

⁸ SEC(2006) 894 - Dokument roboczy służb Komisji dotyczący oceny skutków strategii tematycznej w sprawie zrównoważonego stosowania pestycydów, dostępny na stronie internetowej: http://ec.europa.eu/environment/ppps/pdf/sec_2006_0894.pdf

w sprawie zrównoważonego stosowania pestycydów (zwanym dalej „oceną skutków”)⁸. W załączniku 1 do oceny skutków przedstawione zostało streszczenie konkluzji Rady, rezolucji Parlamentu, opinii Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz uwag opinii publicznej. Wszystkie uwagi są również dostępne w internecie⁹. W załączniku 2 do oceny skutków zamieszczone zostało streszczenie odpowiedzi uzyskanych podczas końcowych konsultacji w ramach interaktywnego kształtowania polityki¹⁰.

Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy specjalistycznej

Dziedziny nauki i wiedzy specjalistycznej, których dotyczy wniosek

Rolnictwo, ochrona roślin, maszyny i urządzenia (sprzęt do stosowania pestycydów, w szczególności opryskiwacze i podobny sprzęt), opryski z powietrza, analiza wpływu gospodarczego, skutków społecznych oraz wpływu na środowisko naturalne.

Zastosowana metodyka

Metody zastosowane dla potrzeb zgromadzenia i wykorzystania wiedzy specjalistycznej obejmowały konsultacje dwustronne z zainteresowanymi stronami, organizację spotkań, udział w konferencjach oraz zlecenie przeprowadzenia badania przez zewnętrznego konsultanta.

Główne organizacje/eksperti, z którymi przeprowadzono konsultacje

Wśród głównych organizacji, z którymi przeprowadzono konsultacje, znalazły się organy państw członkowskich, przedstawiciele sektora pestycydów, przedstawiciele sektora produkcji sprzętu do stosowania pestycydów, organizacje rolników, uczelnie wyższe, Europejski Komitet Normalizacyjny (CEN) oraz organizacje ochrony środowiska.

Streszczenie otrzymanych i wykorzystanych opinii

Przedstawione opinie na temat nowych maszyn do stosowania pestycydów potwierdziły konieczność ustanowienia wymogów w zakresie ochrony środowiska w odniesieniu do tych maszyn, które muszą spełniać te wymogi przed wprowadzeniem do obrotu lub oddaniem do użytku.

Sposoby udostępnienia opinii ekspertów

Opinie ekspertów zostały udostępnione w internecie¹¹.

Ocena skutków

– Wniosek dotyczący zmiany dyrektywy w sprawie maszyn (2006/42/WE) dotyczącej

⁹ Ze wszystkimi uwagami można zapoznać się na stronie internetowej: http://ec.europa.eu/environment/ppps/1st_step_consul.htm. Dokumenty i sprawozdania z konsultacji z zainteresowanymi stronami są dostępne na stronie internetowej: http://ec.europa.eu/environment/ppps/1st_step_conf.htm

¹⁰ Wyniki dostępne są również w internecie na stronie http://ec.europa.eu/environment/ppps/pdf/stats_consult.pdf

¹¹ Zob. http://europa.eu.int/comm/environment/ppps/2nd_step_tech.htm

maszyn do stosowania pestycydów opiera się na sprawozdaniu BiPRO oraz ocenie skutków wniosków legislacyjnych bazujących na strategii tematycznej.

Rozważane rozwiązania polityczne

Rozwiązania polityczne dotyczące sprzętu do stosowania pestycydów zostały omówione w sekcji 4.1.2 oceny skutków, zatytułowanej „Normy w zakresie kontroli i certyfikacji sprzętu do stosowania pestycydów”. W ocenie skutków pojęcie „kontroli” odnosi się do konserwacji i okresowej kontroli sprzętu do stosowania pestycydów, objętego zakresem środków proponowanych w dyrektywie ramowej. Pojęcie „certyfikacji” odnosi się do projektowania, wykonywania i oceny zgodności nowego sprzętu do stosowania pestycydów, objętego zakresem niniejszego wniosku. W kwestii certyfikacji nowego sprzętu do stosowania pestycydów w ocenie skutków uwzględnione zostały następujące rozwiązania polityczne:

- niepodejmowanie działań na szczeblu wspólnotowym (w ocenie skutków określone jako rozwiązanie nr 5)¹²,
- wprowadzenie dobrowolnego systemu certyfikacji (w ocenie skutków określone jako rozwiązanie nr 6)¹³,
- nałożenie na państwa członkowskie obowiązku wprowadzenia obowiązkowego systemu certyfikacji na szczeblu krajowym (w ocenie skutków określone jako rozwiązanie nr 1)¹⁴,
- wprowadzenie obowiązkowego systemu certyfikacji nowego sprzętu do stosowania pestycydów na szczeblu wspólnotowym (w ocenie skutków określone jako rozwiązanie nr 2, akapit pierwszy)¹⁵.

Jedyną opcją zapewniającą możliwość realizacji wyznaczonych celów strategii tematycznej w zakresie ochrony środowiska i zdrowia człowieka jest wprowadzenie obowiązkowego systemu certyfikacji dla nowego sprzętu do stosowania pestycydów na szczeblu wspólnotowym, co zostało przedstawione we wniosku z oceny skutków w sekcji 6.2.2 oraz tabelach 6-45 i 6-46 tego dokumentu¹⁶. Pozostałe rozwiązania polityczne utrwałyby rozbieżności między przepisami krajowymi, stanowiące przeszkodę dla swobodnego przepływu towarów we Wspólnocie (zob. sekcja 3 poniżej – *zasada pomocniczości*).

Potencjalne skutki

W sprawozdaniu BiPRO omówione zostały potencjalne skutki ustanowienia wymogów

¹² Zob. przypis 8 powyżej, s. 38.

¹³ Zob. przypis 8 powyżej, s. 38.

¹⁴ Zob. przypis 8 powyżej, s. 37.

¹⁵ Zob. przypis 8 powyżej, s. 37.

¹⁶ Zob. przypis 8 powyżej, s. 143-146.

¹⁷ Zob. przypis 6 powyżej, zwłaszcza sekcja 4.5 – s. 72-74, w kwestii skutków: sekcja 10 – s. 218-258.

¹⁸ Zob. przypis 8 powyżej, zwłaszcza w kwestii rozwiązań politycznych: sekcja 4.1.2 – s. 37, skutków: sekcja 6.1.2 – s. 90-98, porównania rozwiązań: sekcja 6.2.2 – s. 143-146 oraz otrzymanych uwag: sekcja 9.10 – s. 197-198.

dotyczących wprowadzania do obrotu nowego sprzętu do stosowania pestycydów¹⁷. Oczekuje się, że harmonizacja takich wymogów w skali całej Unii Europejskiej przyniesie ogólne podwyższenie standardów ochrony środowiska w odniesieniu do nowych maszyn. W rezultacie nastąpić może wzrost średnich kosztów produkcji ponoszonych przez producentów maszyn do stosowania pestycydów. Możliwy wzrost kosztów byłby nierównomiernie rozłożony, ponieważ wielu producentów dostarcza już maszyny na odpowiednim poziomie, aby zachować zgodność z przepisami lub procesami certyfikacji obowiązującymi w niektórych państwach członkowskich, podczas gdy inni producenci musieliby znacząco podwyższyć standardy swoich produktów. W przypadku pierwszej z wymienionych grup producentów zaletą harmonizacji wymogów w zakresie ochrony środowiska na szczeblu wspólnotowym byłoby zapewnienie uczciwej konkurencji na rynku wewnętrznym.

Można wyróżnić dwa rodzaje możliwego wzrostu kosztów dostosowania dla producentów, którzy musieliby zmodernizować swoje maszyny: jednorazowy koszt związany z dostosowaniem projektów i oprzyrządowania oraz koszt produkcji wynikający na przykład z wprowadzenia do danej maszyny dodatkowych lub bardziej złożonych urządzeń i systemów kontroli. Nie ma możliwości dokładnego oszacowania żadnego z tych kosztów, ponieważ producenci na ogół nie dokonują rozróżnienia na czynniki kosztowe związane z koniecznością spełnienia wymogów prawnych i czynniki kosztowe związane z regularnym uaktualnianiem projektów w odpowiedzi na zapotrzebowanie na wyższą wydajność oraz inne wymagania konsumentów. Ewentualne koszty ponoszone przez producentów zmuszonych do znacznego podwyższenia standardów swoich produktów zostaną jednak prawdopodobnie przeniesione na użytkowników, o ile pozwolą na to warunki rynkowe, poprzez wzrost cen.

W ramach oceny skutków oszacowano, że we Wspólnocie, przy założeniu średniej długości okresu użyteczności wynoszącej 12-15 lat, nabywanych jest około 125 000-250 000 nowych opryskiwaczy rocznie. Ze względu na większą efektywność opryskiwacze spełniające nowe wymogi w zakresie ochrony środowiska będą prawdopodobnie zużywać mniejsze ilości pestycydów, a także zapewnią ograniczenie ich utraty podczas mieszania, napełniania zbiorników, oprysków i czyszczenia. Trudno jest oszacować uzyskane w ten sposób ograniczenie stosowania pestycydów w skali roku, jednak bez wątpienia zapewni to oszczędności użytkownikom, którzy w przypadku niektórych opryskiwaczy będą mogli prawdopodobnie zrównoważyć ewentualny wzrost cen. Z drugiej strony ograniczenie stosowania pestycydów może przynieść spadek obrotów w sektorze pestycydów, co mogłoby doprowadzić do utraty miejsc pracy.

W perspektywie długoterminowej oczekuje się, że wprowadzenie wymogów w zakresie ochrony środowiska w odniesieniu do nowych maszyn do stosowania pestycydów będzie miało pozytywny wpływ na zdrowie człowieka i na środowisko poprzez oczekiwane zmniejszenie narażenia na kontakt z pestycydami oraz ograniczenie negatywnych skutków takiego narażenia dla zdrowia człowieka i dla środowiska.¹⁸

3. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

Krótki opis proponowanych działań

W niniejszym wniosku wprowadzone zostają nowe wymogi w zakresie ochrony środowiska w odniesieniu do wprowadzania do obrotu lub oddawania do użytku nowych maszyn do stosowania pestycydów w EOG. Owe dodatkowe zasadnicze wymagania stanowią obowiązkowe przepisy, których celem jest dopilnowanie, aby produkty te nie stwarzały niepotrzebnego zagrożenia dla środowiska.

Podstawa prawna

Podstawę prawną wniosku dotyczącego zmiany dyrektywy w sprawie maszyn stanowi art. 95 Traktatu WE, który określa zasady ustanowienia rynku wewnętrznego. Dyrektywa w sprawie maszyn zapewnia swobodny przepływ maszyn objętych jej zakresem, spełniających ustanowione w dyrektywie zasadnicze wymagania w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa oraz procedury oceny zgodności.

Zasada pomocniczości

Zasada pomocniczości ma zastosowanie, o ile wniosek nie podlega wyłącznym kompetencjom Wspólnoty.

Cele wniosku nie mogą być osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie z następujących względów:

Niektóre państwa członkowskie wprowadziły już obowiązkowe wymogi w zakresie ochrony środowiska oraz procedury oceny zgodności w odniesieniu do sprzętu do stosowania pestycydów. Pozostałe państwa członkowskie ogłosiły projekty przepisów w tej dziedzinie. Pozostawienie określenia wymogów w zakresie ochrony środowiska dla sprzętu do stosowania pestycydów w ramach dobrowolnego systemu certyfikacji lub w ramach systemów certyfikacji ustanowionych przez państwa członkowskie na szczeblu krajowym doprowadziłoby do utrwalenia lub nawet zwiększenia rozbieżności między krajowymi przepisami i procedurami, które mają ten sam cel. Powoduje to niepotrzebne koszty dla przemysłu oraz stanowi przeszkodę dla swobodnego przepływu towarów we Wspólnocie.

Działanie Wspólnoty zapewni lepsze osiągnięcie celów wniosku z następujących względów:

Harmonizacja wymogów w zakresie ochrony środowiska oraz procedur oceny zgodności na szczeblu wspólnotowym jest jedynym sposobem osiągnięcia przyjętego celu ochrony środowiska przy jednoczesnym zapewnieniu równoważnego poziomu ochrony w całej Wspólnocie, uczciwej konkurencji między producentami oraz swobodnego przepływu towarów na rynku wewnętrznym.

Wniosek jest zatem zgodny z zasadą pomocniczości.

Zasada proporcjonalności

Niniejszy wniosek nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia wyżej wymienionego celu, i w związku z tym jest zgodny z zasadą proporcjonalności określoną w art. 5 Traktatu.

Wniosek ogranicza się do niezbędnych wymagań, które muszą spełniać maszyny do

stosowania pestycydów przed ich wprowadzeniem do obrotu lub oddaniem do użytku, natomiast europejskie organizacje normalizacyjne są odpowiedzialne za opracowanie norm technicznych zawierających szczegółowe specyfikacje umożliwiające producentom dostosowanie się do tych wymogów. Stosowanie zharmonizowanych norm pozostaje dobrowolne, jednak pozwala założyć zgodność z zasadniczymi wymaganiami objętymi ich zakresem.

Ciężar administracyjny spoczywający na organach wspólnotowych i krajowych został ograniczony do minimum poprzez włączenie w zakres dyrektywy w sprawie maszyn wymagań w zakresie ochrony środowiska w odniesieniu do maszyn do stosowania pestycydów zgodnie z niniejszym wnioskiem. Na państwach członkowskich spoczywałby jednorazowy ciężar administracyjny związany z wdrożeniem dyrektywy zmieniającej do prawa krajowego. Po wprowadzeniu zmiany ciężar administracyjny dla państw członkowskich i Wspólnoty wynikający z zarządzania nowymi wymogami w zakresie ochrony środowiska oraz ich egzekwowania (nadzór rynku, współpraca administracyjna, organizacja komitetu i grupy roboczej ds. maszyn i udział w ich pracach, zarządzanie normami itd.) pozostałby jednak zasadniczo niezmienny w porównaniu z ciężarem związanym z zarządzaniem całą istniejącą dyrektywą w sprawie maszyn i jej egzekwowaniem.

Zaletą zgodności z nowymi wymogami ustanowionymi w dyrektywie w sprawie maszyn, zgodnie z niniejszym wnioskiem, byłoby również ograniczenie do minimum ciężaru administracyjnego dla producentów maszyn do stosowania pestycydów. Dokumentacja techniczna producenta musiałaby zostać uaktualniona, ale deklaracja zgodności WE, którą musi posiadać każda maszyna, obejmowałaby również nowe wymogi w zakresie ochrony środowiska – konieczne byłoby jedynie dodanie odniesienia do odpowiednich zastosowanych zharmonizowanych norm. Możliwy wzrost kosztów związany ze stosowaniem nowych zharmonizowanych wymogów zostaje w dużej mierze zrównoważony poprzez obniżenie istniejących i przewidywalnych przyszłych kosztów wynikających z braku harmonizacji, czyli kosztów projektu i produkcji oraz ciężaru administracyjnego ponoszonego przez producentów w wyniku stosowania rozbieżnych krajowych przepisów i procedur w coraz większej liczbie państw członkowskich.

Wybór instrumentów

Proponowany instrument: dyrektywa.

Nowe maszyny do stosowania pestycydów są już objęte zakresem dyrektywy w sprawie maszyn w odniesieniu do ochrony zdrowia i bezpieczeństwa operatorów oraz innych osób narażonych na ryzyko. Z perspektywy lepszej regulacji korzystne jest określenie wszystkich wymogów mających zastosowanie do danej kategorii produktów w jednym akcie prawnym, co pozwoli uniknąć nakładania się lub wprowadzania sprzecznych wymogów oraz zapewni jednolitą procedurę oceny zgodności. Z tego względu proponuje się włączenie wymogów w zakresie ochrony środowiska dla maszyn do stosowania pestycydów do dyrektywy w sprawie maszyn w drodze dyrektywy zmieniającej.

Wniosek jest zatem zgodny z porozumieniem międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa.

4. WPLYW NA BUDŻET

Wniosek nie ma wpływu finansowego na budżet Wspólnoty.

5. INFORMACJE DODATKOWE

Tabela korelacji

Państwa członkowskie mają obowiązek przekazania Komisji tekstu przepisów prawa krajowego transponujących dyrektywę oraz tabeli korelacji pomiędzy tymi przepisami a niniejszą dyrektywą.

Europejski Obszar Gospodarczy

Proponowany akt prawny ma znaczenie dla EOG i w związku z tym jego zakres powinien obejmować Europejski Obszar Gospodarczy.

Szczegółowe wyjaśnienie wniosku

Preambuła wniosku zawiera trzy motywy. W pierwszych dwóch przedstawiony został kontekst prawny wniosku oraz jego cel. Trzeci motyw zawiera wyjaśnienie powodów przedstawienia wniosku włączenia ochrony środowiska do celów dyrektywy w sprawie maszyn. Motyw ten wskazuje również, że uwzględnione we wniosku wymogi w zakresie ochrony środowiska ograniczają się do maszyn do stosowania pestycydów oraz do zagrożeń dla środowiska objętych zakresem nowych zasadniczych wymagań, które proponuje się wprowadzić w załączniku I do dyrektywy.

Aby włączyć ochronę środowiska do celów dyrektywy proponuje się wprowadzenie odpowiednich zmian do niektórych jej artykułów.

Artykuł 2 zawiera definicje niektórych terminów, które zostały zastosowane w dyrektywie. Proponuje się dodanie w tym artykule nowej definicji „zasadniczych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa”. Włączenie, we właściwych przypadkach, ochrony środowiska do definicji „zasadniczych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa” pozwoli uniknąć konieczności zmiany licznych odniesień do zasadniczych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa w dyrektywie.

Cel ochrony środowiska został również uwzględniony w odpowiednich zmianach do art. 4 ust.1, art. 9 ust. 3 i art. 11 ust. 1.

W załączniku I określone zostały zasadnicze wymagania w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa mające zastosowanie do maszyn. Pierwsza zasada ogólna przedstawiona we wstępie do załącznika zostaje zmieniona, aby uwzględnić w niej obowiązek producentów maszyn do stosowania pestycydów dotyczący przeprowadzenia, we właściwych przypadkach, oceny ryzyka szkodliwego wpływu na środowisko.

Proponuje się włączyć wymagania w zakresie ochrony środowiska w odniesieniu do maszyn do stosowania pestycydów do części 2 załącznika I. W części 2 określone

zostały dodatkowe zasadnicze wymagania w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa w odniesieniu do kilku kategorii maszyn. Proponuje się dodanie odniesienia do maszyn do stosowania pestycydów w pierwszym akapicie definiującym zakres części 2. Nowe zasadnicze wymagania w zakresie ochrony środowiska wprowadza się w nowej sekcji 2.4.

Wymagania określone w proponowanej nowej sekcji 2.4 załącznika I mają zastosowanie do maszyn do stosowania pestycydów. Pierwsza podsekcja 2.4.1 zawiera definicję „maszyn do stosowania pestycydów”. Definicja ta wyraźnie określa, iż wymagania te mają zastosowanie do maszyn przeznaczonych do stosowania środków ochrony roślin¹⁹, a także produktów biobójczych zwalczających szkodniki²⁰, zgodnie z zakresem strategii tematycznej oraz dyrektywy ramowej.

Do maszyn do stosowania pestycydów zaliczają się maszyny samobieżne, holowane, zamocowane na pojazdach i zawieszane, maszyny instalowane w samolotach oraz maszyny stacjonarne przeznaczone do stosowania pestycydów, zarówno do użytku profesjonalnego, jak i ogólnego. Do maszyn tych zaliczają się również przenośne i trzymane w ręku maszyny z własnym zasilaniem oraz obsługiwane ręcznie przenośne i trzymane w ręku maszyny do stosowania pestycydów, posiadające komorę ciśnieniową. Wymagania określone w sekcji 2.4 nie mają jednak zastosowania do obsługiwanego ręcznie przenośnego lub trzymanego w ręku sprzętu do stosowania pestycydów bez komory ciśnieniowej ani do prostego sprzętu do stosowania pestycydów bez elementów ruchomych, ponieważ tego rodzaju sprzęt nie jest objęty zakresem dyrektywy w sprawie maszyn.

W podsekcjach 2.4.2-2.4.8 określone zostały zasadnicze wymagania mające na celu dopilnowanie, aby maszyny do stosowania pestycydów były projektowane i wykonywane w sposób ograniczający do minimum szkodliwy wpływ na środowisko oraz aby były do nich dołączane niezbędne instrukcje dotyczące ich właściwego użytkowania, konserwacji i kontroli.

Należy zauważyć, że proponowane nowe zasadnicze wymagania mają zastosowanie do maszyn wykorzystywanych w sprzęcie do stosowania pestycydów obok wszystkich innych odpowiednich wymagań zawartych w załączniku I, w tym wymagań określonych w sekcji 3.5.3, dotyczących ochrony operatora maszyny przed ryzykiem narażenia się na niebezpieczną emisję, zgodnie z czwartą podstawową zasadą przedstawioną we wstępie do załącznika I.

Proponowane nowe zasadnicze wymagania mają zostać potwierdzone przez specyfikacje techniczne zharmonizowanych norm dla różnych kategorii maszyn do stosowania pestycydów. W tym celu Komisja udzieli odpowiedniego upoważnienia europejskim organizacjom normalizacyjnym.

¹⁹ Zob. zmieniony wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącego wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin, 11 marca 2008 r., COM(2008) 93 wersja ostateczna.

²⁰ Zob. typy produktów 14-19 wymienione w załączniku V do dyrektywy 98/8/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. dotyczącej wprowadzania do obrotu produktów biobójczych – Dz.U. L 123 z 24.4.1998, s. 1 (ostatnio zmieniona dyrektywą 2007/47/WE – Dz.U. L 247 z 21.9.2007, s. 21).

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie maszyn do stosowania pestycydów, zmieniająca dyrektywę 2006/42/WE z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie maszyn

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 95,

uwzględniając wniosek Komisji²¹,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego²²,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu²³,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Uznaje się, że stosowanie pestycydów stanowi zagrożenie zarówno dla zdrowia człowieka, jak i dla środowiska. W swoim komunikacie „Strategia tematyczna w sprawie zrównoważonego stosowania pestycydów”²⁴ Komisja przyjęła strategię mającą na celu zmniejszenie zagrożeń związanych ze stosowaniem pestycydów dla zdrowia człowieka i środowiska naturalnego. Komisja przedstawiła również wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej ramy wspólnotowego działania na rzecz osiągnięcia zrównoważonego stosowania pestycydów²⁵ (zwanej dalej „dyrektywą ramową”).
- (2) Projektowanie, wykonanie i konserwacja maszyn do stosowania pestycydów mają istotny wpływ na ograniczenie negatywnych skutków pestycydów dla zdrowia człowieka i dla środowiska. W odniesieniu do sprzętu do stosowania pestycydów, który znajduje się już w profesjonalnym użytkowaniu, dyrektywa ramowa wprowadza wymagania dotyczące jego kontroli i konserwacji.

²¹ Dz.U. C z , s. .

²² Dz.U. C z , s. .

²³ Dz.U. C z , s. .

²⁴ COM(2006) 372 wersja ostateczna

²⁵ COM(2006) 373 wersja ostateczna

- (3) Wymagania w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa osób oraz, we właściwych przypadkach, zwierząt domowych i mienia zostały już objęte zakresem dyrektywy 2006/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie maszyn²⁶. Aby zapewnić spójność tej dyrektywy z dyrektywą ramową, w dyrektywie 2006/42/WE należy uwzględnić zasadnicze wymogi w zakresie ochrony środowiska w odniesieniu do projektowania i wykonania nowych maszyn do stosowania pestycydów.
- (4) W tym celu konieczne jest również umieszczenie odniesienia do ochrony środowiska w przepisach dyrektywy 2006/42/WE, jednocześnie ograniczając ten cel do przedmiotowej kategorii maszyn oraz do zagrożeń objętych zakresem szczególnych wymagań w zakresie ochrony środowiska.
- (5) Należy zatem wprowadzić odpowiednie zmiany w dyrektywie 2006/42/WE,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Zmiana dyrektywy 2006/42/WE

W dyrektywie 2006/42/WE wprowadza się następujące zmiany:

1. w art. 2 dodaje się lit. m) w brzmieniu:

„m) „zasadnicze wymagania w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa” oznaczają obowiązkowe przepisy gwarantujące, że produkty nie stwarzają zagrożenia dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób oraz, we właściwych przypadkach, dla zwierząt domowych, mienia lub środowiska.”

2. Art.4 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie podejmują wszelkie odpowiednie środki w celu zapewnienia, że maszyna może zostać wprowadzona do obrotu lub oddana do użytku jedynie w przypadku, gdy spełnia ona odpowiednie przepisy niniejszej dyrektywy i nie stwarza zagrożenia dla zdrowia i bezpieczeństwa osób **lub**, we właściwych przypadkach, zwierząt domowych, mienia **lub środowiska**, kiedy jest odpowiednio zainstalowana, konserwowana i użytkowana zgodnie z jej przeznaczeniem lub w warunkach, które można w sposób uzasadniony przewidzieć.”

3. W art. 9 ust. 3 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„W przypadkach, o których mowa w ust. 1, Komisja konsultuje się z państwami członkowskimi i innymi zainteresowanymi stronami, wskazując środki, jakie zamierza podjąć w celu zapewnienia na poziomie wspólnotowym wysokiego poziomu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa osób **oraz, we właściwych**

²⁶

Dz.U. L 157 z 9.6.2006, s. 24.

przypadkach, zwierząt domowych, mienia lub środowiska.”

4. Art.11 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku gdy państwo członkowskie stwierdza, że maszyny objęte niniejszą dyrektywą noszące oznakowanie CE, do których dołączono deklarację zgodności WE i które są używane zgodnie z przeznaczeniem lub w warunkach, które można w sposób uzasadniony przewidzieć, **stwarzają zagrożenie dla** zdrowia i bezpieczeństwa osób **lub**, we właściwych przypadkach, zwierząt domowych, mienia, **lub środowiska**, państwo to podejmuje wszelkie odpowiednie środki w celu wycofania takich maszyn z obrotu, zakazania wprowadzania do obrotu lub oddania do użytku takich maszyn, lub ograniczenia ich swobodnego przepływu.”

5. W załączniku I wprowadza się następujące zmiany:

a) pkt 1 zasad ogólnych otrzymuje brzmienie:

„1. Producent maszyny lub jego upoważniony przedstawiciel musi zapewnić przeprowadzenie oceny ryzyka w celu określenia wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa, które mają zastosowanie do maszyny; zatem maszyna musi być zaprojektowana i wykonana z uwzględnieniem wyników oceny ryzyka.

Za pomocą iteracyjnego procesu oceny ryzyka i zmniejszania ryzyka, o którym mowa powyżej, producent lub jego upoważniony przedstawiciel:

- określa ograniczenia dotyczące maszyny, w tym zamierzonego używania i możliwego do przewidzenia w uzasadniony sposób niewłaściwego jej użycia,
- określa zagrożenia, jakie może stwarzać maszyna i związane z tym niebezpieczne sytuacje,
- szacuje ryzyko, biorąc pod uwagę stopień możliwych obrażeń lub uszczerbku na zdrowiu **oraz, we właściwych przypadkach, szkodliwego wpływu na środowisko** i prawdopodobieństwo ich wystąpienia,
- ocenia ryzyko, mając na celu ustalenie, czy wymagane jest zmniejszenie ryzyka, zgodnie z celem niniejszej dyrektywy,
- eliminuje zagrożenia lub zmniejsza ryzyko związane z takimi zagrożeniami poprzez zastosowanie środków ochronnych, zgodnie z hierarchią ważności ustanowioną w sekcji 1.1.2.b).”

b) w części 2 wprowadza się następujące zmiany:

i) akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Maszyny stosowane w przemyśle spożywczym, kosmetycznym lub farmaceutycznym, maszyny trzymane w ręku lub prowadzone ręcznie, przenośne maszyny udarowe, montażowe i inne, maszyny do obróbki drewna i materiałów o

podobnych właściwościach fizycznych **oraz maszyny do stosowania pestycydów** muszą spełniać wszystkie zasadnicze wymagania w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa, opisane w niniejszym rozdziale (patrz: zasady ogólne, poz. 4).”

ii) dodaje się sekcję 2.4 w brzmieniu:

„2.4. MASZYNY DO STOSOWANIA PESTYCYDÓW

2.4.1. Definicja

„Maszyny do stosowania pestycydów” oznaczają maszyny specjalnie przeznaczone do stosowania środków ochrony roślin, zgodnie z definicją zawartą w rozporządzeniu (WE) nr [...] ²⁷, lub produktów biobójczych zwalczających szkodniki, należących do produktów typu 14-19, zgodnie z załącznikiem V do dyrektywy 98/8/WE ²⁸.

2.4.2. Przepisy ogólne

Maszyny do stosowania pestycydów muszą być zaprojektowane i wykonane w taki sposób, aby mogły być obsługiwane, regulowane i konserwowane bez niepotrzebnego szkodliwego wpływu na środowisko.

2.4.3. Kontrole i monitorowanie

Należy zapewnić możliwość kontrolowania i monitorowania działania maszyny ze stanowiska operatora.

2.4.4. Napędzanie i opróżnianie

Maszyny muszą być zaprojektowane i wykonane w sposób ułatwiający ich precyzyjne napędzanie i pełne opróżnianie oraz zapobiegający wszelkim niezamierzonym przypadkom rozprzestrzenienia się pestycydów w trakcie wykonywania tych czynności.

2.4.5. Stosowanie

2.4.5.1. Dawkowanie

Maszyna musi być wyposażona w środki umożliwiające łatwą, dokładną i pewną regulację dawek.

2.4.5.2. Dystrybucja i nanoszenie

²⁷ Rozporządzenie (WE) nr [...] w sprawie środków ochrony roślin – Dz.U. L [...] z [...], s. [...].

²⁸ Dyrektywa 98/8/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. dotycząca wprowadzania do obrotu produktów biobójczych – Dz.U. L 123 z 24.4.1998, s. 1 (ostatnio zmieniona dyrektywą 2007/47/WE) – Dz.U. L 247 z 21.9.2007, s. 21.

Maszyna musi być zaprojektowana i wykonana w sposób zapewniający równomierną dystrybucję i jednolite nanoszenie pestycydu na obszarach docelowych oraz ograniczenie do minimum jego utraty na innych obszarach.

Po zatrzymaniu funkcji stosowania pestycydu należy zapobiec jego utracie.

2.4.6. Konserwacja

2.4.6.1. Czyszczenie

Maszyna musi być zaprojektowana i wykonana w sposób ułatwiający czyszczenie, zwłaszcza zbiornika.

2.4.6.2. Serwisowanie

Maszyna musi być zaprojektowana i wykonana w sposób ułatwiający wymianę zużytych części. Musi istnieć możliwość podłączenia do maszyny niezbędnych przyrządów pomiarowych, aby skontrolować jej poprawne działanie.

2.4.7. Oznakowanie

2.4.7.1. Dysze

Dysze muszą być oznakowane w sposób umożliwiający identyfikację ich typu i rozmiaru w sposób bezpośredni lub na podstawie informacji podanych w instrukcji.

2.4.7.2. Filtry

Filtry i sita muszą być oznakowane w sposób umożliwiający identyfikację ich typu i rozmiaru w sposób bezpośredni lub na podstawie informacji podanych w instrukcji.

2.4.8. Instrukcje

Instrukcje muszą zawierać następujące informacje:

a) środki ostrożności, które należy podjąć podczas napełniania, opróżniania i czyszczenia, aby zapobiec zanieczyszczeniu środowiska,

b) warunki użytkowania oraz odpowiednie czynności przygotowawcze i regulacyjne, aby zapewnić równomierne rozprowadzenie i jednolite nanoszenie pestycydu, unikając utraty substancji,

c) typ i rozmiar dysz,

d) typ i rozmiar oczek sit i filtrów,

e) częstotliwość kontroli oraz kryteria wymiany dysz, sit i filtrów,

f) ograniczenia dotyczące stosowania konkretnych pestycydów,

g) podłączenie i stosowanie specjalnego wyposażenia lub osprzetu,

h) kontrole, którym musi zostać poddana dana maszyna, zgodnie z odpowiednimi przepisami dyrektywy [...]”²⁹.”

Artykuł 2

Transpozycja

1. Państwa członkowskie przyjmą i opublikują, najpóźniej do dnia [DATE...] r., przepisy niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Państwa członkowskie niezwłocznie przekażą Komisji tekst tych przepisów.

Państwa członkowskie zaczną stosować te przepisy od dnia [DATE...] r.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekażą Komisji tekst przepisów prawa krajowego dotyczących dziedziny objętej niniejszą dyrektywą wraz z tabelą pokazującą, w jaki sposób przepisy niniejszej dyrektywy odpowiadają przyjętym przepisom prawa krajowego.

Artykuł 3

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

²⁹ Dyrektywa [...] Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia [...] ustanawiająca ramy wspólnotowego działania na rzecz osiągnięcia zrównoważonego stosowania pestycydów – Dz.U. L [...] z [...], s.[...].

Artykuł 4

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...]

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*